

ת"פ 3194/12/16 - מדינת ישראל נגד מאיה למה- בעצמה

בית משפט השלום בכפר סבא
ת"פ 3194-12-16 מדינת ישראל נ' למה
בפני כבוד השופטת מרב גרינברג
בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אורלי שרגנהיים
נגד
מאיה למה- בעצמה
המאשימה
ע"י ב"כ עו"ד רועי לנג
הנאשמת

גזר דין

רקע כללי

1. הנאשמת הורשעה על יסוד הודאתה, במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירה של **תקיפה בנסיבות מחמירות על ידי אחראי (ריבוי עבירות)** - עבירה לפי סעיף 382(ב)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
2. כמפורט בכתב האישום המתוקן, הנאשמת שהינה עובדת זרה, אזרחית נפאל, שימשה בשנים 2016.11.25-2008 כמטפלת סיעודית של המתלוננת, ילידת 1917 שסבלה מדמנציה ואינה בין החיים כיום (להלן: "הקשישה"). במספר אירועים, בין המועדים 20-21.11.16, תקפה הנאשמת את המתלוננת כמפורט להלן:
 - א. ביום 20.11.16 בשעת בוקר, עת הייתה ישובה הקשישה על כסא גלגלים והתקשתה לבלוע גלולת תרופה, דחפה אותו הנאשמת בכח לפיה.
 - ב. מספר דקות לאחר, מכן, בעודה אוכלת את ארוחת הבוקר, משכה הנאשמת את ידה באזור כתפה השמאלית.
 - ג. בהמשך, משכה, באמצעות ידה, בחוזקה באזנה השמאלית של הקשישה.
 - ד. ביום 21.11.16, בשעת בוקר, כשהקשישה שכובה במיטתה, משכה את רגליה ובהמשך הכתה בה מכת אגרוף ברגלה בשתי הזדמנויות.
 - ה. בהמשך, דחפה את הקשישה בגבה, כך שגופה הוטח לעבר החלק הקדמי של כסא הגלגלים ושבה להכותה במכת אגרוף בגבה.

1. בהמשך, הכתה ברגלה, דחפה בחוזקה את ראשה וטלטלה את ידה.

תמצית טיעוני הצדדים

3. המאשימה עמדה על חומרת מעשי הנאשמת במתלוננת, קשישה במצב סיעודי, הסובלת מדמנציה. עוד הדגישה שמעלה באמון שנתנה בה הקשישה ובני משפחתה, נוכח התלות המלאה שלה בה. המאשימה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו ממעשיה של הנאשמת והחובה להגן על חסרי ישע שאינם יכולים להשמיע את קולם ושמירה על בטחונם הפיזי. המאשימה סבורה כי מתחם העונש נע **בין 7 חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר בפועל** והפנתה לפסיקה.

4. ב"כ הנאשם, עו"ד רועי לנג, לא הקל ראש במעשי הנאשמת אך הפנה לכך שטיפול בקשישה במסירות כ-9 שנים ללא כל בעיה, לכך שלא נגרמו לה חבלות, ולכך שהנאשמת נטלה אחריות והביעה חרטה עמוקה על מעשיה. עוד הוסיף, שהנאשמת שוהה כ-8 חודשים בתנאים מגבילים אותם לא הפרה. ב"כ הנאשמת עמד גם על נסיבות חייה הקשים של הנאשמת אשר הותירה אחריה ילד בן 5 במדינת מוצאה ופרנסה את כל משפחתה. הנאשמת איבדה את כספי הפיצויים בעקבות אותו אירוע והיא מצויה בקשיים כלכליים לא מבוטלים, רצונה הוא רק לתת את הדין על מעשיה ולעזוב את הארץ. לדעת ההגנה מתחם הענישה בתיק זה **נע בין חודשיים מאסר בפועל לבין 10 חודשי מאסר בפועל**. הוגשו אסמכתאות פסיקה.

5. עוד הוצגה לעיוני הצהרת נפגעת (מכח סעיף 18 לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001), בתה של הקשישה. ממכתבה עולה שאמה ניצולת שואה, סבלה מנכות ונפטרה זמן קצר לאחר הארוע.

6. הנאשמת בדברה האחרון ציינה, כי טיפלה בקשישה 8 וחצי שנים ללא כל בעיות, באותו השבוע מצבה החמיר, היא לא ישנה, לא אכלה, לא שתתה וסרבה ליטול תרופות, ועל כן חשה לחץ ומתח. עוד התנצלה על מעשיה והביעה חשש מריצוי מאסר.

דין והכרעה

7. על פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין יש לקבוע את העונש ההולם את מעשה העבירה בהתאם לעיקרון ההלימה המהווה עקרון מנחה בענישה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. לאחר מכן, בתוך מתחם העונש ההולם יש לגזור את העונש המתאים לנאשמת בהתחשב בנסיבות המקרה הספציפי.

8. מעשי הנאשמת פגעו פגיעה קשה בבטחונה של הקשישה, בריאותה, שלומה הפיזי וכבודה. מדובר בקשישה סיעודית, חסרת ישע שאינה מסוגלת להגן על עצמה וזקוקה לעזרה בביצוע פעולות בסיסיות. למעשה,

הקשישה תלויה תלות מלאה בנאשמת, והינה חסרת אונים בלעדיה.

9. מדובר בסדרת מעשים שאמנם מהווים ארוע עברייני אחד שנמשך כיממה אלא שבמהלכו, תקפה הנאשמת את הקשישה מספר פעמים ללא רחם וללא חמלה. מעשיה מכוערים וחמורים ומעוררים סלידה ושאת נפש.

בע"פ 1836/12 קריסנה נריירה נ' מדינת ישראל (1.6.12), עמדה כב' השופטת ארבל על כיעורם של מעשים אלו, בדברים הבאים:

"במדינת ישראל תופעה נרחבת של קשישים, הן במוסדות והן בביתם, אשר נעזרים במטפלים. מעשי תקיפה ואלימות של מטפלים כלפי מטופלים כלל קשים לגילוי, בשל העדר יכולת פיזית או נפשית של קורבנות העבירה להתלונן על הנעשה בהם בחדרי חדרים. כאשר מגיעים מקרים שכאלה ראוי שיזכו, אם כן, למענה שיפוטי הולם, לפיו לא ניתן להשלים עם מעשי האלימות, השפלה וניצול של קשישים אלו בידי מטפליהם. חשוב שבתי המשפט יעבירו מסר ברור, נחרץ וחד משמעי שיש בו התווייה של נורמות התנהגות ראויות והצבת גדר שמעבר לה אותן התנהגויות פסולות ואסורות"

דברים נכוחים נוספים, היפים לעניינו נאמרו גם בע"פ 8301/10 חיימוב נ' מדינת ישראל (31.3.10), מפי כב' הש' ג'ובראן:

" .. בית המשפט לא יגלה הבנה כלפי מי שבחר להוציא חמתו ותסכולו דווקא על חסר הישע העומד מחוסר אונים למולו. חסרי ישע ככלל, והקשישים בהם בפרט, תלויים בחסדיהם של המטפלים בהם. פערי הכוחות בינם לבין האחראים עליהם גדולים ופעמים רבות יתקשו הם בהגשת תלונה או בדיווח על המעשים הנעשים בהם."

10. אכן, יש מקום ליתן משקל של ממש לכך שהנאשמת טיפלה במסירות בקשישה, תקופה ארוכה וממושכת של כ-9 שנים. אין חולק, שלאורך כל הדרך תועדו כל מעשי הנאשמת ע"י משפחת הקשישה ולא נטען שנפל בהם רבב, יתר על כן, התברר שגם לאחר שהתגלו מעשי הנאשמת ע"י בני משפחת הקשישה, ביקשו שתמשיך לטפל בה מספר ימים. גם אם יש מקום ליתן את הדעת למצוקה והתסכול של הנאשמת, שעה שהקשישה מסרבת לאכול או ליטול תרופות ולעבודת הסיעוד המפרכת והסיזיפית, אין בכך כדי להקהות מחומרת מעשי הנאשמת. עם זאת, ניתן לראות בהם כישלון יחיד שנפל במעשיה תקופה ארוכה ורבת שנים.

11. בחינת מדיניות הענישה המקובלת בעבירות תקיפה בנסיבות מחמירות על ידי אחראי, מעלה כי מתחם הענישה אינו אחיד, ובמקרים דומים ואף קשים יותר הושתו על הנאשמים עונשים שאינם כוללים מאסר ממש. כך לדוגמא בכמה פסקי דין שנסיבותיהם דומות:

א. עפ"ג 52605-01-1 (מח-י"ם) **סבינה גורונג נ' מדינת ישראל** - מסכת של 17 מעשי תקיפה חמורים. אושרר מתחם ענישה של 3-12 חודשי מאסר ונדחה ערעור על עונש בן 6 חודשי מאסר שהוטל על המערערת.

ב. ת"פ(ת"א) 6531/08 **מדינת ישראל נ' קורול (3.1.10)** - הנאשמת, אחות בבית אבות, הורשעה במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של תקיפת חסר ישע על ידי אחראי בכך שתקפה חוסה בת 89 כשאחזה בסנטרה, הכניסה בכוח תרופות לפיה ונגרם לה שטף דם בסנטר ושריטה בלחי, נגזרו עליה מאסר על תנאי, פיצוי בסך ₪ 1,000 והתחייבות.

ג. ת"פ(אשקלון) 10936-05-14 **מדינת ישראל נ' סודרמה סנדיה רני (19.6.14)** - הנאשמת, מטפלת סיעודית, הורשעה במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של תקיפת חסר ישע על ידי אחראי. נגזרו עליה 6 חודשי מאסר על תנאי, התחייבות ופיצוי בסך ₪ 500.

ד. ת"פ(טבריה) 11212-10-14 **מדינת ישראל נ' מחמד סועאד (16.11.16)** - הנאשם, מטפל במעון חוסים בטבריה, הורשע לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של תקיפת חסר ישע על ידי אחראי. נגזרו עליו 6 חודשי מאסר על תנאי, של"צ בן 120 שעות, התחייבות ופיצוי.

ה. ת"פ(ראשון לציון) 1816/09 **מדינת ישראל נ' דובינדה (23.6.11)** - הנאשמת, מטפלת סיעודית, הורשעה לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של תקיפת חסר ישע על ידי אחראי. נגזרו עליה 3 חודשי עבודות שירות, 7 חודשי מאסר על תנאי, וקנס בסך ₪ 1,500.

12. עיינתי בפסיקה שהוצגה ע"י הצדדים. הפסיקה שהוגשה ע"י המאשימה ומתחם הענישה חורג לחומרא מרף הענישה המצוי במקרים דומים וצודק ב"כ הנאשמת, כי חלק מהמקרים שהוצגו, חמורים משנה חומרה מהמקרה שלפניי (ראו לדוגמא, פסק דינו של כב' השופט קרשן, ת"פ 57962-07-15 בעניינו של מר). ב"כ הנאשמת, הציג אסמכתאות פסיקה, בחלקם הורשעו נאשמים גם בעבירה של התעללות בחסר ישע. עוד יצוין שההגנה לא עתרה לבחינת ריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות.

13. **לפיכך, כמצוות תיקון 113 ובהתאם לנסיבות מעשי הנאשמת, הנני קובעת כי מתחם הענישה ההולם נע בין חודשיים ל-10 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.**

14. הנאשמת, נתינה זרה מנפאל, ששהתה בישראל באשרת עבודה, והגיעה ארצה במטרה לעבוד בעבודות סיעוד ולפרנס משפחתה המורחבת בארץ מוצאה, בין היתר בתה בת ה-5 ואמה המבוגרת.

15. הנאשמת שוהה זמן רב בתנאים מגבילים ולמעשה, אשרת העבודה שלה הסתיימה ושוהה בארץ רק מכח ניהול ההליכים בתיק זה. נתתי משקל לכך שנטלה אחריות על מעשיה, התרשמתי שהביע צער וחרטה כנים על מעשיה ומבקשת בכל מאודה לסיים ההליך ולשים את הפרק העצוב הזה בחייה, מאחוריה.

16. עוד נתתי דעתי לכך שנוכח מעשיה לא זכתה הנאשמת לפיצוי על שנות עבודה רבות וטובות במהלכן טיפלה בקשישה במסירות.

17. בבואי לגזור עונשה של הנאשמת בגדרי מתחם הענישה, מצאתי להתחשב מחד בחומרת מעשיה, והפגיעה באמון שניתן בה, ומאידך - היותם מעידות יחידות במשך תקופה ממושכת, הודאת הנאשמת ונטילת אחריות, חסכון בזמן שיפוטי והיעדר עבר פלילי. על כן מצאתי למקם עונשה של הנאשמת בתחתית המתחם.

סוף דבר

אני גוזרת על הנאשמת את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל בן חודשיים. הנאשמת תחל בריצוי מאסרה ביום 1.8.17. במועד זה תתייצב בבית הסוהר "השרון" עד לשעה 10:00. מנכה מתקופת המאסר ימי מעצר 25-28/11/16.

ב. מאסר על תנאי בן 6 חודשים לבל תבצע הנאשמת עבירת אלימות כלפי חסרי ישע, תוך 3 שנים מיום שחרורה.

ג. קנס בסך 1,000 ₪ או 7 ימי מאסר שישולם עד ליום 1.9.17.

ד. פיצוי בסך 2,000 ₪ אשר ישולם לבתה של הקשישה, וזאת עד ליום 1.9.17. מתירה קיזוז כספי הקנס והפיצוי מערבון כספי שהפקידה הנאשמת בסך של 5,000 ₪ והיתרה תוחזר למפקיד. הכל לאחר שתחל הנאשמת בריצוי מאסרה כשעד אז ישמשו ההפקדות להבטחת התייצבותה למאסר.

5129371 זכות ערעור כדין לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

54678313

ניתן היום, ב' אב תשע"ז, 25 יולי 2017, במעמד הצדדים.

